

UNIVERSITETET I OSLO

ØKONOMISK INSTITUTT

Øvelsesoppgave i: ECON1500

Dato for utlevering: 28.02.2013

Dato for innlevering: 21.03.2013 kl. 23:59

Innleveringssted: Fronter

Øvrig informasjon:

- Denne øvelsesoppgaven er **obligatorisk**. Kandidater som har fått den obligatoriske øvelsesoppgaven godkjent i et tidligere semester skal **ikke** levere på nytt. Dette gjelder også i tilfeller der kandidaten ikke har bestått eksamen.
- Denne oppgaven vil **IKKE** bli gitt en tellende karakter. En evt. karakter er kun veiledende.
- Du må benytte en ferdig trykket forside som du finner her:
<http://www.sv.uio.no/econ/studier/admin/eksamen/obligatorisk-aktivitet/>.
- **Det skal leveres individuelle besvarelser. Det er tillatt å samarbeide, men identiske besvarelser (direkte avskrift) vil ikke bli godkjent!**
- Sammen med besvarelsen skal du levere et erklærings skjema som du finner her:
<http://www.sv.uio.no/econ/studier/admin/eksamen/obligatorisk-aktivitet/>
Besvarelser uten erklærings skjema vil ikke bli rettet!
- **NB!** Du finner informasjon om innleveringsoppgaver og kildebruk på <http://www.sv.uio.no/studier/ressurser/kildebruk/index.html>. Du finner informasjon om konsekvenser ved fusk på <http://www.uio.no/studier/admin/eksamen/fusk/>
- Det er viktig at øvelsesoppgaven blir levert innen fristen (se over). Oppgaver levert etter fristen vil **ikke bli rettet**.*)
- Alle øvelsesoppgaver må leveres på innleveringsstedet som er angitt over. Du må ikke levere øvelsesoppgaven direkte til emnelæreren eller ved e-post.
- Dersom øvelsesoppgaven ikke blir godkjent, vil du få en ny mulighet ved at du får en ny oppgave som skal leveres med en svært kort frist. (Merk: Å levere "blankt" gir ikke rett til nytt forsøk.) Dersom heller ikke dette forsøket lykkes, vil du ikke få anledning til å avlegge eksamen i dette emnet. Du vil da bli trukket fra eksamen, slik at det ikke vil bli et tellende forsøk.

*) Dersom en student mener at han eller hun har en god grunn for ikke å levere oppgaven innen fristen (for eksempel pga. sykdom) bør han/hun søke instituttet om utsettelse. Normalt vil utsettelse kun bli innvilget dersom det er en dokumentert grunn (for eksempel legeerklæring).

Oppgave 1 (50 % vekt)

Tenk deg at du er sentralbanksjef. Til neste rentemøte skal du komme med en innstilling om eventuell endring i rentenivået. Forslaget skal begrunnes i den aktuelle konjunktursituasjonen.

Altså: Skriv et kort notat, to til tre sider, der du begrunner ditt renteforslag med utgangspunkt i den aktuelle konjunktursituasjonen. Bruk makroøkonomisk teori i begrunnelsen.

Hint: På kursets hjemmeside, under "Pensum/læringskrav", finnes lenker til ulike ressurser om den aktuelle situasjonen. Bruk disse, men vær oppmerksom på at det her er mulig å fortape seg i konjunkturanalyser og rapporter fra ulike institusjoner. Prøv å unngå at all innsatsen går med til å sette seg inn i disse. Bruk først og fremst tid på å begrunne forslaget med utgangspunkt i teorien. Gruppearbeid anbefales, les ulike rapporter og kom sammen for å diskutere konjunktursituasjonen og hva teorien skulle tilsi.

Oppgave 2 (deloppgavene I. og II. har 15 % vekt mens III. har 20 % vekt)

I. Mikkel konsumerer appelsiner og brød i kvanta a og b . Prisene er p_a og p_b , og han har totalt I kroner til rådighet. Nyttfunksjonen hans kan skrives som $U(a, b)$ og oppfyller vanlige betingelser.

a) Løs Mikkels nyttemaksimeringsproblem og tolk betingelsen du finner.

b) Anta at nyttefunksjonen kan skrives

$$U(a, b) = (a - \bar{a})^\alpha (b - \bar{b})^\beta \quad (1)$$

Finn Mikkels etterspørsel etter appelsiner og brød som en funksjon av prisene og inntekten. Du kan anta at I er høy nok til at problemet er meningsfullt. Hvordan vil du tolke parameterne \bar{a} og \bar{b} ?

II. Gå tilbake til en generell nyttefunksjon.

a) Er det forenelig med nyttemaksimering at Mikkels etterspørsel etter appelsiner går opp hvis p_a går opp? Forklar evt. dette fenomenet.

b) Hvis prisene er $p_a = 1$ og $p_b = 1$ og inntekten er $I = 10$ konsumerer Mikkel $a = 3$ og $b = 7$. Hvis prisen på appelsiner går opp til $p_a = 2$ og inntekten går opp til $I = 15$ konsumerer han $a = 6$ og $b = 3$.

- Tegn først opp Mikkels tilpasning og budsjettbetingelse før og etter endringen i et diagram
- Vis så at han har råd til den gamle varekurven med de nye prisene og vice versa

- Hvis Mikkel's tilpasning opprinnelig var optimal, er da hans tilpasning etterpå forenelig med nyttemaksimering?

III. Nora er appelsinbonde og produserer hvert år 10 appelsiner. Disse kan hun selge til $p_a = 1$ kr stykket eller spise selv. Hun kan også kjøpe flere appelsiner til p_a kr eller brød til $p_b = 1$ kr stykket. Hun har også inntekt $I = 15$ fra vanlig lønnsarbeid.

- a) Sett opp Noras budsjettbetingelse og vis hvordan hun vil velge konsumet av appelsiner og brød når hun maksimerer en nyttefunksjon $u(a, b)$ med vanlige egenskaper.
- b) Vis i en figur hvordan budsjettbetingelsen endres hvis p_a går opp til 2 kr.
- c) Prisen på appelsiner p_a går opp. Gjør det at Nora får det bedre eller værre, og hvordan avhenger det av hvordan hun tilpasset seg før prisendringen?
- d) Vi observerer at når prisen på appelsiner går opp konsumerer Nora flere appelsiner. Kan vi da slutte at appelsiner er et Giffen-gode for Nora?